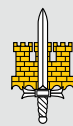


Defensor Patriae

Maanpuolustuskorkeakoulun lehti 2/2014





DEFENSOR PATRIAE

Maanpuolustuskorkeakoulun lehti
2/2014

TOIMITUSNEUVOSTO

Päätoimittaja, kommodori
Aulis Minkkinen 0299 530102

Toimituspäällikkö
Aki Aunala 0299 530119

Kieliasiantuntija
Sara Hännikäinen

Tiedotussihteeri
Elina Vahtera

Sotilaspastori
Janne Aalto

Majuri
Tommi Lappalainen

Suunnittelija
Lauri Haavisto

Perinneyhdistys
Esko Vaahtolammi

Taitto
Eetu Rehmonen, Simo Kuosmanen
& Roope Kytjä

Kannen kuva
Aki Aunala

Kansikuvassa
Maanpuolustuskorkeakoulun
rekrytointikuvaukset syksyllä 2014.

Takakannen ilmoitus
Mika Huusko

Painopaikka
Juvenes Print 2014

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
maanpuolustuskorkeakoulu@mil.fi

ISSN-L 1798-162X
ISSN 1798-162X



- 3 Pääkirjoitus**
Päätoimittaja, hallintojohtaja Aulis Minkkinen
- 4 Näkymiä**
Rehtori, lippueamiraali Veijo Taipalus
- 6 Sekakalaa**
Aulis Minkkinen
- 10 Armeijan kirjasto**
Antti Kalliola
- 18 Muuttopalapeli**
Joni Kling
- 24 Upseeriopiskelijan elämää**
Elina Vahtera
- 30 Lyhyesti**
- 32 Väitöksiä**
- 34 Kokonaisuutta turvaamassa**
Heikki Kivelä
- 42 Erityistehtävistä eväitä työelämään**
Heikki Kivelä
- 48 Armémuseum**
Lauri Haavisto
- 54 Perinnepalsta**
Esko Vaahtolammi
- 56 Kirjamessut 2014**

PÄÄKIRJOITUS



Virkamiesviestinnän karsina koetuksella

Ei ole kovinkaan montaa vuosikymmentä siitä, kun esimerkiksi puolustusvoimissa lupa olla kanssakäymisissä niinkin epäluotettavan joukon kuin toimittajien kanssa oli vain harvoille annettu raskas velvoite. Yksittäisen virkamiehen piti raportoida esimiehelleen, jos toimittaja teki lähestymisyhteyden. Selustan varmistamiseksi opin puhtaus tarkastettiin keskushallinnosta ennen ulostuloa. Ken toisin toimi, huomasi asian viimeistään lukiessaan siirtomääräystä Sevettijärven sotilaspiiriin.

Sittemmin keskusjohtoisuus on kieltämättä vähentynyt, mutta pyrkimys vahvaan konserniohjaukseen elää edelleenkin; onhan se konsernin tavoitteellisen viestinnän kannalta välttämätöntä. Valtionhallinnossakin korostetaan avoimesti ja selkeästi valtion edun edistämistä strategisen viestinnän keinoin.

Yksittäisen virkamiehen kannalta viestinnän vapausaste on ollut aiempaan verrattuna paljon suurempi, mutta lähes jokainen varoo edelleen ajautumista avoimeen riskitiriitaan virallisen totuuden kanssa.

Kuluneen vuoden aikana Ukrainan kriisi ja siihen liittyvä suomalaisittain uudentyypinen some-viestinnän syytöstehtailu pääsi yllättämään kansallisen virkakoneiston. Mielenpitoet sosiaalisen median merkityksestä ja vaikutusvallasta hajoavat suuresti. Joidenkin mielestä sosiaalisesta mediasta on tullut kaiken mielipidevaikuttamisen ydin ja toisten mielestä on edelleenkin herrtaisen yhdentekevää, mistä mammapalstoilla inistään. Samoin hajoavat mielipiteet siitä, onko virkamiesten syytä osallistua keskusteluun ja jos on, niin kenen lauluja somessa on laulettava.

Oma kelkkani somen merkityksestä kääntyi jo. Nytemmin uskon, että sosiaalisessa mediassa käytävällä keskustelulla on jo merkittävä rooli myös kansallisessa mielipiteenmuodotuksessa. Perustelen kelkankääntöäni sillä, että nykyisin havaitsee yhä useammin tiedotusvälineiden löytävän uutisensa siitä, mitä sosiaalisessa mediassa tapahtuu. Some tuottaa siis nykyisin jo uutisia ja uutiset tuottavat mielipiteitä. Uutiset tekevän median asema kansalaisten ja vallan välimaastossa molempiin rajapintoihin vaikuttavana mielipidemanipulaattorina on vahvempi kuin koskaan maailmanhistoriassa.

Samanaikaisesti kansalaisten medialukutaito on heikkenemässä enintään 140-merkkisiksi totuuksiksi. Aikatekijäkin on muuttunut niin, että some-foorumeilla reagointi tapahtuu viimeistään tuntiluokassa, ja malli ”virka-ajan puitteissa” on suomeksi malli ”unohda koko juttu – tämä case on jo hävitty”. Eivätkö jo nämä piirteet tee somesta jotakin sellaista, jonka vaikutus on otettava huomioon?

Mielestäni on aika arvioida puolustusvoimien viranomaisviestinnän some-toiminnan malleja ja toimintaohjeita uudelleen. Henkilön kuuluminen puolustusvoimien henkilöstökokoonpanoon ei voi tarkoittaa sitä, että hänellä saa olla vain puolustusvoimien virallisia mielipiteitä. Asiantuntijalla – jopa sotilaalla – saa ja tulee olla mielipiteitä ja lupa niiden esittämiseen. Vain vastuunjako on asia, jota ei mielestäni voida muuttaa.

Harvoinpa olen tällä palstalla mitään mainostanut, mutta nyt sen teen. Lue ihmeessä Maanpuolustuskorkeakoulun uusi julkaisu (ilm. 24.10.), sotilasprofessori **Jari Rantapelkonen** toimittama *Strategisen viestinnän salat*. Saat hyvää pohdittavaa niin somen merkityksen kuin strategisen viestinnänkin tiimoilta.

Päätoimittaja **Aulis Minkkinen**

Loppusuora lähestyy

Syyslukukautemme on alkanut perinteiseen tapaan. Elokuun lopulla valmistui kolmas sotatieteiden maisterikurssi ja Kadettikurssi 98. Tuolloin yhteensä noin 200 upseeria siirtyi työtehtäviin puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen joukko-osastoihin. Saimme jälleen kiitosta hyvin tehdystä työstä tasavallan ja puolustusvoimien ylimmän johdon suunnalta. Kiitos kuuluu luonnollisesti työn tehneille eli korkeakoulun henkilöstölle.

Kurssien valmistuminen tarkoittaa myös uusin alkua. Syksyn mittaan opiskelunsa ovat aloittaneet uudet opiskelijat kaikilla kurssitasoilla kadettikurssista yleisesikuntaupseerikurssiin. Tänä syksynä opiskelun aloitti runsaat 400 uutta opiskelijaa. Talo on siis tältä erää aivan ”täynnä”. Jokaiselle Maanpuolustuskorkeakoulussa työskentelevälle on varmasti jo selvää, että loppuvuoden ja aikanaan koittavan kevään selkeä päätavoitteemme on viedä loppusuoralle kaartuva puolustusvoimauudistus kunniakkaaseen päätökseen.

Korkeakoulussa uudistuksen keskeisimmät asiat liittyvät laki- ja asetusperustan uudistamiseen, tutkintojen uudistamiseen, korkeakoulun uudelleen organisoimiseen sekä tilojen rakentamiseen ja kunnostamiseen. Uudistuksen myötä ainelaitostemme lukumäärä vähenee seitsemästä neljään. Sotahistorian laitos ja Strategian laitos muuttavat loka-marraskuun aikana Santahaminan muodostaen yhdessä Taktiikan laitoksen

kanssa uuden Sotataidon laitoksen.

Muuttojen jälkeen kaikki tutkinto-opetukseen ja tutkimukseen liittyvät yksikköme toimivat Santahaminassa. Olemme siinäkin mielessä saavuttamassa kauan ajatuksissa olleen tavoitetilan. Laitosten yhdistämisessä ei ole häviäjiä tai voittajia. Tässäkin asiassa on hyvä pitää mielessä päätehtävämme, tutkimus ja opetus, ja lähestyä laitosten yhdistämisellä saavutettavia etuja tutkimuksen sekä erityisesti opetuksen ja opiskelijan näkökulmasta.

Opetus on ykköstehtävämme ja sen resurssit on turvattava kaikissa tilanteissa. Olemme myös käynnistäneet runsaasti toimenpiteitä, joilla tähdätään tutkimustoiminnan kehittämiseen niin sisällön, määrän kuin myös vaikuttavuuden osalta. Meidän on kehitettävä tutkimustoimintaamme omin toimenpitein ja keskityttävä käyttämään vähäiset resurssimme mahdollisimman tehokkaasti. Korkeakoulun seuraava auditointi tulee päivä päivältä lähemmäksi. Silloin tutkimustoiminnan arvioinnissa otetaan aiempaa enemmän huomioon myös tutkimuksen sisältö ja vaikuttavuus.

Kirjoituksestani jäi pois lukuisia uudistukseen liittyviä asiakokonaisuuksia ja suuriakin haasteita. Uudistus etenee kuitenkin suunnitellulla tavalla ja aikataulussa. Uudistuksen jälkeen seuraa toiminnan ja uusien toimintatapojen vakiinnuttaminen. Työtä tulee riittämään itse kullekin.

Toivotan kaikille mitä parhaita syksyä ja jakamista sekä työssä että opiskelun parissa!

Rehtori
Lippueamiraali **Veijo Taipalus**



Kuva: Jarno Riipinen

TUNTEMATTOMAN TEKIJÄN METSÄSTYS

TEKSTI: Aulis Minkkinen KUVAT: Jarno Riipinen

Laki orpoteosten käyttämisestä (764/2013) annettiin Helsingissä 8. päivänä marraskuuta viime vuonna. Tämäkin normi on taas lajissaan parasta herkeä, jolla EU meitä hallintoalamaisia osaa työllistää. Koska olemme esivallalle kuuliainen organisaatio, aloitamme täten orpoteosten tekijöiden metsästyksen tällä koekalastuksella.

Haaviin havitellaan nyt tunteettomaksi jäänyttä povaria, joka vuosia sitten on tuottanut erittäin ajantasaisen ennusteen puolustusvoimauudistuksen toimeenpanosta anno domini 2014. Teksti on tehty **Antti Rokan** genreen; tuttuun tilanteeseen, jossa Rokka niitti läjäpäin vainolaisia lumiselle hakkuuaukealle kahdestaan avustajansa kanssa. Teoksen äärimmäistä ajankohtaisuutta lisäävät tuoreet kuumat huhut siitä, että ohjaaja **Aku Louhimies** filmaa Sotaromaanin uudestaan ja että teoksesta tulee Suomen itsenäisyyden 100-vuotisen taipaleen juhlateos – ajatelkaa, miten upeaa on, kun Maanpuolustusyliopisto onkin yhtäkkiä valtakunnan synttäreiden keskiössä!

Sain melkein oheisen tekstin haltuuni erältä lyyrisesti herkkävaistoiselta vanhemmalta virkamieheltä, joka kertoi sitä vuosien ajan varjelleensa julkisuudelta, kun ei tiennyt, kenelle kunnia Teoksesta kuuluu. Nyt asia selvitetään: kenen on tämä teksti, vai pitääkö se ilmoittaa EU:n sisämarkkinoilla toimivan Yhdenmukaistamisviraston tietokantaan orpoteokseksi?

”Antti Rokka meni hallintojohtajan luokse ja sanoi:

– Kuule sie hallintojohtaja. Mis sie tarvitset oikei hyvää miestä? Täs siul ol sellane.

Vakavasta määrärahatilanteesta huolimatta pyrkivät hallintojohtajaa hymyilyttämään nuotsetietoiset sanat, mutta hän tunsikin kyllä Rokan maineen ja tiesi, että ne olivat totta.

– Palvelupuoli ja ainelaitokset ovat pahimmat. Ottakaa muutamia lakimiehiä ja menkää saneeraamaan ne.

– Käypä se hyväst. Tule sie henkilöstösihteeri miun kansai! Anna miul se tehtäväkokoontulo!

– Eiköhän olisi syytä ottaa toinen kaveri? sanoi hallintojohtaja kuiskaten. **Lampinen** on vielä 90-luvun lamasta järkyttynyt eikä hän muuten-

kaan ole lujahermoisimpia.

– En mie tarvihe hyvävää. Lakkautuspalkkojen laskijan mie. Tule, kuule! Mie oon huumorimiehi. Miun kansai on nii lustii jot hitto. Ota irtisanomisplan-kettei nii paljo ko vaan saat kulkemaan.

Yhtäkkiä Rokka pysähtyi ja nosti kätensä merkiksi. Lampisen kurkuun nousi pala, kun hän näki, mikä Rokan pysähtymisen oli aiheuttanut. Edessä oli suuri ainelaitos, ja siellä nosti kuukausipalkkaa joutilaanoloisia virkamiehiä kymmenkaupalla.

– Ei me voida mitään, sanoi Lampinen ääni väristen.

– Mist sie sen ieltäkäsii tiijät? Ai perkele, mikä juon. Hyö kuuliit mein uudistuspuhelinat siel sotakouluseminaarissa ja pannitkii porukan määrän kasvu-ural. Mikä perkeleen vaisto se miul on. Mie koko ajan tunsin, jottäs ei oo kaik sellaista milt se näyttää.

Rokka ja Lampinen sujauttivat itsensä laitoksen käytävälle ja koko ajan Rokka kuiskaili neuvojaan:

– Täs on tyhjät irtisanomislomakkeet. Sikäl ko mie täytän ne, sikäl sie arkistoit ne. Mut pane ain täysinäine täysinäisii läjään etteivät sekahu. Oo ihan rauhallinen. Nii miekiin oon. Meil ei täs oo hättää. Nuohaa ne koht ovat kovil eikä myö.

– Esimies ensi. Millo häne pääsä varjo sattuu tuon väritulostimen kohal, ni sillo hänel tullokii noutaja. Nii mie oon päättänt hänen kohas-

taa. Ja sitä mukaa rupiaat saamaa muutkin potkui.

Laitoksessa vetelehtivän esimiehen varjo läheni tulostinta. Hän ei koskaan oikein tajunnut, mitä tapahtui. Hän näki vain kahvimukinsa varjon, joka juuri sattui tulostimen kohdalle. Ehkä hänen silmänsä näkivät irtisanomisilmoituksen välähtävän eteensä, mutta sen merkitys jäi vielä tajuamatta. Kuului huutoja ja joitakin umpimähkään tehtyjä turhia yrityksiä näytellä ahkeraa. Mutta kaiken yli tikkasivat Rokan irtisanomisilmoitukset.

Erotettuaan turhat ainelaitokset Rokka jatkoi Palveluyskiköstä, sillä yhteisistä tukipalveluistahan löytyy aina nipistettävää.

– Katso mite hyö laiskottelee! Ai työ perkeleet! Työ ette tiijä mikä uottaa. Jos työ ootte aikont työttömysskassaa liittyy, niin nyt pitää kiirettä.

Rokka antoi potkuja kylmän harkiten. Jotkut yrittivät juosten pakoon. Toiset koettivat ryömiä uusien atk-sähköpöytänsä alle piiloon. Turhaan.

Jonkun ajan päästä Kadettikouluntietä kuului tumman Volvon traktoridieselin D3-ääni.



Aulis Minkinen

puolustusvoimien henkilöstöpäällikkö saapui paikalle.

– Mikä tilanne?

– Eihä se nyt ennää oo paljo minkäänlainine, Rokka vastasi.

– Yksinkö te irtisanoitte?

– No niihä sitä saa sanna. Katsoha sie. Tää asja on näi. Jos sie lähet palkkaama turhaa väkkee, niin sie saat palkata ain lissää. Kyl hää tulloo töihi, älä yhtää eppäile. Mut jos sie pysyt samas väkimääräs etkä rekrytoi hitolkaa, nii minkä hää tekköö?”

Että tämmöistä ennustuskirjan tekstiä tässä on menossa rekisteröitäväksi, jos orvoksi epäillylle Teokselle ei löydy isyyden tunnustajaa.

Teoksen omakseen tunnustavaa henkilöä pyydetään ottamaan yhteyttä allekirjoittaneeseen. Saat pullakahvit, jos ilmoittaudut. Lisäksi taidat saada ikaikäisen kaunan, sillä minusta olisi oikeastaan aika mukavaa lähteä viemään Teosta todistetusti orpona sinne EU:n Yhdenmukaistamisvirastoon ja vaikkapa unohtua sille tielle kehittämään uusia, vieläkin velvoittavampia hallinnollisia vitsauksia Suomen kansalle, joka ne totisesti ansaitsee!



TEKSTI: Antti Kalliola KUVAT: Aki Aunala, Puolustusvoimat

Armeijan kirjasto

*Sotatieteellistä
kirjastotoimintaa
90 vuotta*

Puolustuslaitoksen järjestelmällinen kirjastotoiminta sai alkunsa kevättalvella 1925, kun Yleisesikunnan päällikkö, everstiluutnantti Erik Heinrichs määräsi sotatieteellisen keskuskirjaston muodostettavaksi.

90 vuotta myöhemmin, kevättalvella 2015, puolustusvoimien kirjastotoiminta ottaa kenties historiansa suurimman harppauksen, kun Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto muuttaa kokonaisuudessaan nykyaikaisiin tiloihin uuteen Santahamina-taloon.

Kirjastotoiminnan juuret

Puolustuslaitoksessa on tarvittu aina tietoa niin toiminnan suunnitteluun kuin upseeriston ja miehistön kouluttamiseenkin. Itsenäistymisen jälkeisinä vuosina Suomen oman puolustuslaitoksen järjestelytyössä ulkomaisella kirjallisuudella oli keskeinen rooli: ruotsin-, saksan- ja ranskankielistä materiaalia hankittiin niin ostan kuin opintomatkoiltakin, kun taas venäjänkielistä aineistoa oli jäänyt maahan venäläisen sotaväen peruina. Englanninkielisen kirjallisuuden merkitys oli vielä tuolloin vähäisempi. Vieraskieliset ohjesäännöt sekä muu ammattikirjallisuus toimivat omien sotakokemusten ohella pohjana suomenkielisen materiaalin käännösten ja kirjoitustyössä.

Eritasoista ja -kielistä kirjallisuutta oli kertynyt suuria määriä esikuntiin sekä joukko-osastoihin erilaisiksi järjestellettömiksi käsikirjastoiksi ja kirjavarastoiksi. Toisaalta perusteilla ollut Sotakorkeakoulu tarvitsi kunnollisen kirjaston. Tilannetta pidettiin sekavana, minkä johdosta Helsingin yliopiston kirjastossa työskennellyt **Emerik Olsoni** teki Yleisesikunnan

pyynnöstä esityksen puolustuslaitoksen kirjastotoimen järjestämisestä helmikuussa 1925. Jo kuukautta myöhemmin, 20.3.1925, määrättiin Yleisesikunnan päällikön päiväkäskyssä sotatieteellinen keskuskirjasto perustettavaksi, tuolloin vielä virallisesti Yleisesikunnan keskuskirjaston nimellä.

Alustavan selvityksen tehnyt Olsoni nimitettiin samalla myös keskuskirjaston ainoaksi vakituiseksi työntekijäksi. Olsoni työskenteli aloittamassaan kirjastoprojektissa kaksikymmentä vuotta, aina vuoteen 1945 saakka. Olsoni oli kirjallinen monilahjakkuus: kirjastouran lisäksi hän oli erittäin tuottelias kirjailija ja ahkera kääntäjä. Olsoni toimi 1920-luvulla myös hetken aikaa Iltalehden päätoimittajana. Olsoni keskittyi erityisesti yleistä ja henkilöhistoriaa käsittelevään kirjallisuuteen, mutta aikaansa edellä olevana hän muun muassa julkaisi vuonna 1948 teoksen ”Mitä ruokaa rakastavan miehen tulee ruoanlaitosta tietää”.

Uuden kirjaston tehtäviksi määriteltiin ”yleisesikunnan sekä aselajitarkastajien tarvitseman kirjallisuuden hankkiminen sekä käyttöön aset-



”***Olsoni oli kirjallinen monilahjakkuus: kirjastouran lisäksi hän oli erittäin tuottelias kirjailija ja ahkera kääntäjä.***

taminen”. Näin ollen kirjaston ensisijainen tavoite oli Yleisesikunnan palveleminen, mutta lisäksi se oli Sotakorkeakoulun opiskelijoiden ja opettajien käytettävissä, kuten myös avoimena ”kaikille vakavasti sotahistoriaa ja muita sotatieteitä tutkiville tutkijoille”. Kirjasto sijaitsi kaksi ensimmäistä toimintavuottaan Yleisesikunnan tiloissa, kunnes se siirtyi syksyllä 1927 Liisankadulle samaan rakennukseen Sotakorkeakoulun kanssa. Siitä lähtien kirjasto on sijainnut Uudenmaan kasarmin korttelissa Kruununhaassa.

Lyhyen katkoksen toimintaan Kruununhaassa toivat Helsingin suurpommitukset helmikuussa 1944, jolloin kirjasto evakuoitiin Karkkilaan. Kirjasto oli pystynyt toimimaan siihen asti koko

sota-ajan keskeytyksittä omissa tiloissaan. Sotien aikana kirjaston kokoelmat karttuivat sotasaalis-kirjallisuudella, jota saatiin jonkin verran saksalaisilta, mutta erityisesti venäjänkielinen aineisto kartutti kirjaston kokoelmia.

Kirjasto kylmässä sodassa

Olsonin virkakausi kirjastossa päättyi keväällä 1945, jolloin hänen seuraajakseen nimitettiin everstiluutnantti evp. **Kaarlo Mäkelä**, joka suoritti myöhemmin kirjastotutkimuksen Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa. 1950-luvulla kirjaston kokoelmat käsittivät jo 60 000 nidettä ja henkilökunnan määrä oli noussut kahdeksaan. Tilat alkoivat käydä kaikin puolin ahtaaksi, joten vuonna 1962 kirjasto muuttikin nykyisiin tiloihinsa Maurinkadun kiinteistöön.

Mäkelän seuraajaksi vuonna 1953 nimitettiin filosofian maisteri **Yrjö Aav**, joka oli toiminut sotien aikana tiedustelutehtävissä. Yrjö Aavin mielenkiintoinen tausta sekä virkapaikka kiinnittivät myös ulkovaltojen huomion sillä seurauksella, että 1950-luvun lopulla Aavia yritettiin värvätä neuvostoliittolaisten toimesta avustajak-

”

Puolusteluista huolimatta Aav tuomittiin vuodeksi ja seitsemäksi kuukaudeksi kuritushuoneeseen.

si. Neuvostoliiton apulaissotilasasiamies yritti Aavin kautta lainata kirjallisuutta, mutta ajan käytännön mukaisesti se olisi onnistunut vain Pääesikunnan ulkomaanosaston luvalla. Taivutelu kuitenkin jatkui sillä seurauksella, että Aav päätyi toimittamaan Neuvostoliiton apulaissotilasasiamiehelle kirjaston kirjallisuutta erään helsinkiläisantikvariaatin välityksellä.

Aav pidätettiin heinäkuussa 1963, jolloin hän muisteli toimittaneensa kirjapaketteja itänaapuriiin neljän vuoden aikana kaikkiaan 12 kappaletta. Luovutetut kirjat olivat kaikki olleet amerikkalaisia ja sisällöltään varsin yleisluontoisia. Pääesikunnan näkemyksen mukaan ne olivat kuitenkin luonteeltaan sellaisia, joita neuvostoliittolaisten olisi ollut suhteellisen vaikeaa saada käsiinsä. Kaikki kirjat liittyivät tavalla tai toisella USA:n asevoimien kehityksen seurantaan.

Mitään suuria palkkioita Yrjö Aav ei myöntänyt saaneensa. Rahallisen houkuttimen lisäksi Aavia oli omien sanojensa mukaan myös kiristetty: Aav oli syntyperältään virolainen, ja hänen Virossa asuvia sukulaisiaan uhattiin, mikäli hän olisi kieltäytynyt yhteistyöstä. Puolusteluista huolimatta Aav tuomittiin vuodeksi ja seitsemäksi kuukaudeksi kuritushuoneeseen. Tapauksen johdosta Aav joutui luonnollisesti eroamaan kirjastonhoitajan virasta.

Aavia seurasivat nopeaan tahtiin **Niilo Hutunen** sekä **Kaarlo Hirvonen**, kunnes vuonna 1966 kirjastonjohtajaksi nimitettiin lähes neljännesvuosisadan ajaksi filosofian maisteri **Karin Kerkkonen**. Kerkkosen pitkä kausi oli kirjastolle tasaisen kehityksen aikaa. Kerkkosen aikana sekä aineiston että henkilökunnan määrä kasvoivat entisestään. 1970-luvulla kirjastolla oli jo yli kymmenen vakituista työntekijää. Yhä use-

ammalta heistä löytyi eri alojen korkeakoulututkinnot, joita täydennettiin kirjasto- ja tietopalvelualan koulutuksella.

Vuonna 1977 aloitettiin entistä yksilöllisempi asiakaspalvelu ”Selektiivisen TiedonJakelun” (STJ-palvelu) muodossa, jossa tiedotettiin säännöllisesti asiakkaan toivomien aihealueiden kirja- ja lehtiartikkeliuutuuksista. 1980-luvulla aloitettiin Kerkkosen toimesta atk-pohjaisen kirjastojärjestelmän suunnittelu. Tällöin otettiin käyttöön myös ensimmäisiä modeemiyhteydellä toimivia kansainvälisiä tietopankkeja. Kerkkonen jäi eläkkeelle vuonna 1990, jolloin hänen seuraajakseen nimitettiin diplomi-insinööri **Matti Hongisto**.

Uusia tuulia

Kirjasto koki organisatorisen muutoksen vuoden 1993 alusta, kun Maanpuolustuskorkeakoulu perustettiin. Kadettikoulun, Taistelukoulun sekä Sotakorkeakoulun yhdistäminen yhdisti myös koulujen kirjastopalvelut. Fyysisesti kirjastoyksiköt jatkoivat kuitenkin entisissä sijainneissaan Santahaminassa, Tuusulassa sekä Kruununhaassa, eikä yhdistymisellä ollut merkittäviä käytännön vaikutuksia toimintaan.

Tiina Järvinen aloitti kirjastonjohtajana vuonna 2003. Uudella vuosituhanella Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto on ottanut suuria edistysaskeleita erityisesti avoimuudessa muuta yhteiskuntaa kohti. Kymmenen vuoden aikana on muun muassa liitytty kansalliseen yliopistokirjastojen verkostoon, otettu käyttöön Taisto-aineistotietokanta sekä kehitetty kirjaston aktiivinen ja asiakaslähtöinen palvelu.

Maanpuolustuskorkeakoulun kirjastolla on edelleen yhteensä yli neljä hyllykilometriä aineistoa, muun muassa suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, venäjäksi, saksaksi ja ranskaksi. Erityisesti 2010-luvulla perinteisten painettujen kirjojen ja lehtien ohella palveluvalikoima on kasvanut myös e-aineistojen muodossa.

Kirjasto on ollut mukana myös kehittämässä Maanpuolustuskorkeakoulun sekä puolustusvoimien julkaisu- ja ohjesääntötoimintaa. Vapaasti



On syytä muistaa, että myös Kadettikoulun ja Taistelukoulun kirjastoilla on ollut vuosikymmenten mittaiset historiat ja perinteet. Nämä kirjastot palvelivat erityisesti kadetti- ja kapteenikursseja. Entinen puolustusvoimain komentaja **Lauri Sutela** toi esille muistelmissaan, miten Kadettikoulun kirjastonhoitaja oli vielä 1930-luvun lopulla varsin suuri auktoriteetti:

”Jouduin myös kadettiväpelin falangiin rangaistavaksi, koska olin herättänyt koulun kirjastonhoitajan perheen sunnuntaina aamuyöstä. Totuus oli, että käytyäni sunnuntaiamuna aamiaisella olin saamani käskyn mukaan koputtanut kello 9.00 perheen ovelle saadakseni minulle luvatut paperit ja värit erään tilaisuuden seinäjulistetta varten. Hänellä oli ilmeisesti huono aamu, hän käski minun poistua ja ilmoitti haluavansa nukkua. Siitä alkoi sitten todellinen hyppytytys. Jokaisen vanhemman [kadetin] oli huomautettava minulle siitä, että olin herättänyt arvoisan kirjastonhoitajan aamuyöllä.”



verkossa käytettävä Doria-palvelu (www.doria.fi) on tuonut Maanpuolustuskorkeakoulun opin- näytteet ja julkaisut kaikkien kiinnostuneiden saataville. Dorian herättämän positiivisen kiin- nostuksen vanavedessä myös muut puolustus- voimien yksiköt ovat selvittäneet julkisen mate- riaalin verkkojulkaisumahdollisuuksia.

Entä asiakkaat?

Kirjaston tärkeimpiä asiakasryhmiä ovat luon- nollisesti Maanpuolustuskorkeakoulun opiskeli- jat kaikilla tutkintotasoilla sekä opettaja- ja tut- kijakunta. Puolustusvoimien keskuskirjaston asemassa palvelu kattaa luontevasti myös puo- lustusvoimien muun henkilöstön sekä toimin- tayksiköt. Avoimena yliopistokirjastona sekä alansa ainoana kotimaisena erikoiskirjastona toimiminen on laajentanut asiakaskuntaa mui-

den yliopistojen opiskelijoiden ja tutkijoiden, sotahistorian harrastajien sekä tiedotusvälinei- den suuntaan.

Maurinkadun pääkirjasto on vastannut pit- kälti siviiliasiakkaiden palvelusta, kun taas San- tahaminassa toimiva kurssikirjasto on ollut opiskelijoiden ja henkilökunnan tukikohta- na. Toukokuun lopussa toimintansa lopettanut Täydennyskoulutus- ja kehittämisskeskuksen kirjastoyksikkö Tuusulassa suuntautui erityises- ti käyttäytymistieteisiin sekä henkilöstö- ja vies- tintäaiheisiin.

Asiakkaat eivät nykyisin enää kävele pelkäs- tään ovesta sisään, vaan asiakaspalvelu tapahtuu entistä enemmän myös linjoja pitkin, sähkö- postitse tai puhelimitse. Asiakkaina ovat yksi- tyishenkilöiden lisäksi myös kaupungin- ja yli- opistokirjastot, tutkimuslaitokset ja yhteisöt

eduskuntaa sekä Yleisradiota myöten. Keskeisiä yhteistyö- kumppaneita ovat olleet muun muassa Poliisiammattikorkea- koulun sekä Raja- ja Merivar- tiokoulun kirjastot. Ulkomaisia yhteyksiä on solmittu erityisesti Pohjoismaiden ja Baltian suun- taan.

Kohti Santahaminaa

Maanpuolustuskorkeakoulun pääkampuksen yhteyteen nou- seva Santahamina-talo tarjoaa kirjastolle uudet ja ajanmukai- set tilat. Uudisrakennus muo- dostaa urauurtavan rajapinnan sotilasalueen ja siviiliyhteiskun- nan välille.

Maanpuolustuskorkeakoulun kirjas- to säilyy avoimena yliopistokirjastona muuton jälkeenkin. Siviiliasiakkaita kiinnostanee uudis- rakennuksessa myös perinteinen sotilaskoti sekä uusi auditorio, jossa voidaan järjestää avoimia esitelmä- sekä luentotilaisuuksia.

Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoille sekä puolustusvoimien henkilökunnalle uuden kirjaston tilat tarjoavat 24/7-palveluita oppimis- keskuksen, ryhmätötilojen, etätyöpisteen sekä tenttiakvaarion muodossa. Uuden kirjaston ylä- kerta on varattu opiskelijoille ja henkilöstölle, alakerta on puolestaan avoin kaikille.

Uusi kirjasto tuo vuosikymmenien aikana kerrytetyt arvokkaat kirja- ja lehtikokoelmat pääkäyttäjien luokse, unohtamatta kuitenkaan 2010-luvun vaatimuksia e-aineistojen tarjonnas- ta, ympärivuorokautisista käyttömahdollisuuksista sekä muunneltavista tiloista.



Uudisrakennus muodostaa urauurtavan rajapinnan sotilasalueen ja siviiliyhteiskunnan välille.

Kun jo 90 vuotta sitten kirjaston tehtäviksi määriteltiin puolustuslaitoksen sekä sen opis- kelijoiden palveleminen, mutta myös avoimuus kaikille sen aihepiireistä kiinnostuneille, voidaan todeta tehtävien täyttyneen kiitettävästi. Samoil- la periaatteilla kirjasto tulee palvelemaan myös seuraavat 90 vuotta. ●

Maanpuolustuskorkeakoulun pääkir- jasto sulkee ovensa Maurinkadulla lop- puvuodesta 2014 pakkausta ja muuttoa varten. Kurssikirjasto Santahaminas- sa palvelee Maanpuolustuskorkeakou- lun opiskelijoita sekä puolustusvoimien henkilökuntaa uuden kirjaston avaami- seen asti.

Maanpuolustuskorkeakoulun kirjas- to avaa ovensa uusissa tiloissaan San- tahamina-talossa. Santahamina-talo on ensimmäinen rakennus vasemmalla Santahaminaan tultaessa. Helsingin kes- kustasta pääsee julkisilla kulkuneuvoilla uuteen kirjastoon yhden vaihdon taktii- kalla: metro itään ja vaihto Herttonie- messä bussiin numero 86. Kokonaismat- ka-aika noin 30-45 minuuttia.



Muuttopa-

-Kampusalue tiivistyy

TEKSTI: Joni Kling KUVAT: Aunala, Riipinen & Karttunen



Maanpuolustuskorkeakoulun toimintojen keskittäminen on käynnissä. Siitä näkyvin esimerkki on Santahamina-talon rakentaminen Helsingin Santahaminaan korkeakoulun kampuksen yhteyteen. Mutta mitä muuta muuttorintamalle kuuluu?

Vuonna 1993 asetettu tavoite yliopistolaisen toiminnan keskittämisestä samalle alueelle on askelta lähempänä toteutumistaan, kun kauan odotetun Santahamina-talon harjannostajaisia vietettiin 23. syyskuuta 2014. Vuoden 2013 lopulla aloitettu uudisrakennuksen rakennusurakka on jo saavuttanut harjakorkeutensa, ja avajaisia päästään viettämään helmikuussa 2015. Toimintojen keskittämisellä saadaan merkittäviä synergiahyötyjä.

Vaikka vasara on nakuttanut ja kaivinkoneet hääränneet rakennustyömaalla viime syksystä lähtien, ei se poista erityisesti vanhojen toimintojen siirtämiseen liittyvää valtavaa työmäärää. Laitoksia ja tulosyksiköitä muuttaa saarelle, edellisten kiinteistöjen sopimuksia puretaan ja toimintojen pitäisi kaiken aikaa jatkua mahdollisimman vähin häiriöin. Luvalla sanoen, muuttorumba on vasta alkanut.

Muuttomatematiikkaa

Korkeakoulun tilat ovat olleet liikkeessä jo jonkin aikaa. Tämän vuoden muuttoa ennakoitiin jo sijoitettaessa kurssikirjasto tilapäisesti Auditoriolon alakertaan kesällä 2013, jotta remont-

ti päärakennuksen niin kutsutussa keskilaivassa voitiin aloittaa entisen kurssikirjaston tiloissa.

Kuluneen kesän suurin projekti oli keskilaivan remontin valmistumiseen liittyvät tehtävät heinäkuussa, tilan varustaminen ja tiloihin muuttaminen. Myös Ritaritalon alakerran ennallistaminen majoituskäyttöön ja siihen liittyvät monet tehtävät ovat työllistäneet huollon henkilöstöä kesällä, kertoo Maanpuolustuskorkeakoulun materiaalipäällikkö **Markku Virtala**.

Keskilaivan tyylikkäisiin uusiin tiloihin muuttivat Ritaritalon ensimmäisestä kerroksesta Kadettikoulu, Maisteriosasto sekä Opintoasiainosasto. Ritaritalosta vapautuneisiin tiloihin majoittui syyskuussa alkanut sotatieteiden maisterikurssi.

– Uusi Sotataidon laitos aloittaa tammikuun alussa 2015. Se muodostuu nykyisestä kampuksella jo toimivasta Taktiikan laitoksesta sekä kampukselle muuttavista Sotahistorian laitoksesta ja Strategian laitoksesta. Sotahistorian laitos muuttaa Sörnäisistä lokakuun lopussa ja Strategian laitos Kruununhaasta marraskuun viimeisellä viikolla, Virtala summaa.

Santahamina-taloon muuttaa talvella Puolus-

tusvoimien Kansainvälinen Keskus Hyrylästä, joka liittyy vuoden alusta osaksi Maanpuolustuskorkeakoulun organisaatiota, Sotatekniikan laitos Kaartin Jääkärirykmentin kampukselta sekä Maanpuolustuskorkeakoulun kirjastot.

Kirjastot saman katon alle

Maanpuolustuskorkeakoulun kirjaston muutto on mittava urakka. Nykyisestä pääkirjastosta Maurinkadulta Kruununhaasta helmikuussa siirrettävien niteiden lisäksi Santahamina-taloon siirretään nykyinen kurssikirjasto Auditoriolosta. Kaikkiaan niteitä siirtyy noin neljä hyllykilometriä. Muuttojen myötä rakennuksessa tulee sijaitsemaan Suomen sotatieteellinen keskuskirjasto. Kirjaston kaikkien osien pitäisi löytyä Santahamina-talosta maaliskuun loppuun mennessä.

Opiskelijoita helpottaa, kun kirjasto tulee samalle kampukselle muiden laitosten kanssa. Kirjasto sijoittuu Santahamina-taloon siten, että myös muilla kuin puolustusvoimien henkilökunnalla on mahdollisuus asioida siellä.

”**Opiskelijoita helpottaa, kun kirjasto tulee samalle kampukselle muiden laitosten kanssa.**

– Kirjastotilat sijoittuvat Santahamina-talossa ensimmäiseen ja toiseen kerrokseen. Lisäksi ensimmäiseen kerrokseen tulee kolmesataapaikainen auditorio, kahvio ja liikuntatiloja, kertoo Virtala.

Rakennuksen toiseen kerrokseen tulee myös työtilat Puolustusvoimien Kansainväliselle Keskukselle ja Sotatekniikan laitokselle sekä neuvottelu-, ryhmätyö- ja luokkatiloja. Kolmannen kerrokseen tulee noin 130 majoituspaikkaa kurssilaisille.

Markku Virtalalla riittää muutoissa töitä ja pohdittavaa.



Yrjö Lehtonen sammuttaa lopulta valot Sörnäisten toimipisteessä.



Olli Järvinen tietää selviävänsä talvesta, myös Morehouse-kontissa.

Sotahistorian uudet tuulet

Sotahistorian laitoksella Helsingin Sörnäisissä huoneita täyttävät enää pakatut muuttolaatit. Lokakuun loppuun mennessä laitos on muuttanut Santahaminaan ja tammikuusta 2015 alkaen se on organisatorisesti osa uutta Sotataidon laitosta. Henkilöstö ja osa irtaimistosta odottavat vielä siirtymistään Santahaminaan. Sörnäisissä Sotahistorian laitos on ehtinyt toimia kymmenisen vuotta.

– Meillä on ollut täällä hyvät resurssit, mutta Santahaminassa löytyy ihan yhtä hyvin luokkia ja laitteita opetuksen järjestämiseen. Tulemme toimimaan yhdessä muiden ainelaitosten kanssa osittain samoissa tiloissa ja samalla kampuksella, mikä helpottaa yhteydenpitoa. Ei ongelmia ole ollut tähänkään mennessä, mutta tämä varmasti tehostaa kommunikaatiota, everstiluutnantti **Yrjö Lehtonen** kertoo yhdistymis- ja muuttoprosessista.

Pienenkin yksikön siirto saattaa olla iso hanke. Sotahistorian laitoksen suurin yksittäinen kokonaisuus Sörnäisistä muutettaessa on mittava ai-

nelaitoskäsikirjasto. Sen vuosikymmenien aikana kerättyä aineistoa on supistettu muun muassa korkeakouluharjoittelijoiden avustuksella pienessä erissä. Lehtosen mukaan tarvittava kirjallisuus saadaan siirrettyä käytettävissä olevien hyllymetrien puitteissa.

Sotahistorian oppiaine on yksi kolmesta tulevan Sotataidon laitoksen pääoppiaineesta taktiikan ja strategian opintojen rinnalla. Santahaminaan siirryttäessä oppiaineen uudet tilat sijoittuvat Leijonataloon.

– Kaikilla oppiaineilla on omat vahvat perinteensä, mikä on hyvä asia. Uudessa organisaatiossa on luomisensa, mutta varmasti se kokonaisuus lokahtaa hyvin kokoon. En odota mitään kasvukipuja. Kun tavoitteet ja aikamäärät ovat hyvissä ajoin tiedossa, niin useamman ihmisen ja työpisteen muuttaminen ei sekään ole ongelma. Lehtonen toteaa optimistisesti.

Camp Sandis

Ehkä erikoisin muuttoratkaisu Santahaminassa on toteutettu jo syyskuussa. Taktiikan laitok-

sen kadettien opetusryhmä on päätenyt muuttamaan Leijonatalosta väliaikaisiin tiloihin; kampuksen laidalla sijaitseviin kontteihin, niin sanottuun ”Camp Sandikseen”. Leijonataloon tulee siirtymään Sotahistorian laitoksen ja Strategian laitoksen henkilöitä.

Puolustusvoimien Kansainväliseltä Keskukselta lainatuissa Morehouse-konteissa, jotka tavallisesti ovat käytössä kansainvälisiin tehtäviin lähtevien koulutuksessa, saatetaan majoittua aina kevääseen saakka, kunnes henkilöstö siirtyy Auditorialon alakertaan sieltä poistuvan kurssikirjaston tilalle. Tuleva talvi ei kuitenkaan huoleta majuri **Olli Järvistä**.

– Tähän saakka näissä olosuhteissa on pärjätty hyvin. Ei nämä ehkä ihan energiatehokkaimpia ratkaisuja ole, mutta kun patterit ovat tarpeeksi kovalla, niin lämpö kyllä säilyy sisällä, kertoo Järvinen konteista, joissa esimerkiksi Kosovossa on majoitettu -25 asteen yöpakkasilla.

Järvinen korostaa, että lopulta tärkeintä on tietojärjestelmien toimivuus ja se, että yhteydet palvelimille pelaavat. Sen sijaan vaikkapa

”
Ei nämä ehkä ihan energiatehokkaimpia ratkaisuja ole.

juoksevaa vettä konteissa ei ole käytettävissä – se kannetaan tonkassa kampuksen ruokalasta. – Kampusalueen palvelut ovat kuitenkin melko lähellä. Etuna on se, että täällä on työrauha ja selkeät tilat, missä voi toimia, Järvinen toteaa. Moduulimuotoisissa konteissa tiloja voidaan yhdistellä ja väliseiniä liikutella vapaasti tarpeiden mukaan.

Toivottavasti ensi kesään mennessä kaikki toimijat ovat löytäneet paikkansa Santahaminan tiivistyneellä kampusalueella ja toiminnotkin ovat sillä raiteella, jolle niitä puolustusvoimauudistuksessa haluttiin ohjata. ●



TEKSTI: Elina Vahtera KUVAT: Aki Aunala & Tommi Karttunen

UPSEERIOPISKELIJAN ELÄMÄÄ *-arkea ja juhlaa*

Upseeriopiskelijan taival sotatieteellisessä yliopistossa on luentojen ja harjoitusten täyttämä. Vuodet pitävät sisällään vaativia tehtäviä, tenttiin lukemista, maastoharjoituksia sekä tieteellistä kirjoittamista. Opiskeluaikaan mahtuu myös juhlallisia perinteitä, iloa ja onnistumisia.



Maanpuolustuskorkeakoulun pääsykokeisiin oli tänä vuonna ennätysmäärä kutsuttuja, kun noin 500 innokasta hakijaa osallistui 101. Kadetti- ja 84. Merikadettikurssin pääsykokeisiin 12.–16. toukokuuta 2014. Heistä 162 tulevaa upseeria läpäisivät pääsykokeet hyväksytysti. Jo pääsykokeissa tulevat upseerit saivat ensikosketuksen seuraaviin vuosiin: heidän soveltuvuuttaan ammattiin arvioitiin kahden päivän ajan muun muassa haastatteluilla, aineisto- ja ryhmäkokeilla, soveltuvuusmittauksilla, lääkärintarkastuksella sekä 12 minuutin juoksutestillä.

Kohti sotatieteiden asiantuntijuutta

101. Kadetti- ja 84. Merikadettikurssi aloitti opintonsa Santahaminan kampuksella keskiviikkona 3. syyskuuta 2014. Kolmen vuoden aikana opintiensä aloittaneet kadetit tulevat saavuttamaan valmiudet monipuolisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin tehtäviin niin puolustusvoimissa kuin Rajavartiolaitoksen palveluksessa. He tulevat opiskelemaan sekä maastossa puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa että luennoilla Maanpuolustuskorkeakoulun luentosaleissa.

Tunnelma oli jännittynyt ja odottava ensimmäisen vuosikurssin noutaessa oppikirjoja Auditorialossa sijaitsevasta kirjastosta. Opintojen ensimmäiset päivät sotatieteellisessä yliopistossa pitivät sisällään paljon uutta opeteltavaa ja omaksuttavaa. Hymy ja innostus heijastuivat

kuitenkin uusien kadettien kasvoilta. Jo pääsykokeissa huokunut positiivinen ja innokas ilmapääri oli yhä tiukasti läsnä.

Oulusta kotoisin oleva kadetti **Jenni Honkainen** vietti viimeisen vuoden ennen opintojen alkua sopimussotilaana Niinisalon Tykis töprikaatissa. Sotilasala on aina kiinnostanut Honkasta, joten hakeutuminen sotatieteiden kandidaattitutkintoon oli luonnollinen valinta. Tukea ja kannustusta uravalinnalle hän sai läheisiltä, kavereilta ja työkavereilta.

Kadetti **Artturi Juvonen** sen sijaan harkitsi kaksi vuotta ennen hakeutumista opiskelijaksi Maanpuolustuskorkeakouluun. Vuodet pitivät sisällään mediatekniikan opiskelua siviilipuolella. Entinen ohjelmoija päätti kuitenkin suunnata katseensa kohti upseerin uraa varusmiespalveluksessa saatujen hyvien kokemusten takia. Hän sai päätökselleen paljon tukea ja kannatusta läheisiltään. Rennosti vietetyn kesän jälkeen tähtäin oli selvä:

– Tähtään suorittamaan hyvän upseeriuran, kietytti Juvonen.

Odotettu päivä

Samaan aikaan, kun ensimmäinen vuosikurssi saapui Santahaminaan, juhli 98. Kadettikurssi ja 81. Merikadettikurssi omia valmistujaisiaan. Kolmen vuoden uurastus palkittiin valmistujaisissa elokuun 28. päivänä näyttävien menoin, perinteitä kunnioittaen. Sotatieteiden

kandidaateiksi valmistuneiden valmistujaispäivä alkoi kunnianosoituksella Juhlasalirakennuksen Sankariaulassa, jonka jälkeen kadetit siirtyivät seppeleenlaskuun Hietaniemen hautausmaan Sankariristille ja Suomen Marsalkka **Mannerheimin** haudalle. Kadettien marssi kulki tänä vuonna Eduskuntatalolta Helsingin kaupungintalolle Presidentinlinnan ollessa vielä remontissa.

Kaupungintalon juhlasalissa tasavallan presidentti **Sauli Niinistö** ylensi kadetit luutnantin arvoon. Uudet luutnantit vanhoivat virkavalan ja heidät nimitettiin määräaikaisen nuoremman upseerin virkaan. Presidentti Niinistö onnitteli uusia luutnantteja ja toivotti heille menestystä tulevissa vaativissa työtehtävissä.

– Aloitate upseerin uranne mielenkiintoisella, mutta samalla myös haastavalla hetkellä. Ukrainan kriisin vaikutukset ulottuvat Suomeenkin, mutta meihin ei sinänsä kohdistu sotilaallista uhkaa. Tästä huolimatta meidän on jatkossakin pidettävä huolta uskottavasta puolustuksestamme ja verkotuttava kansainvälisesti, Niinistö sanoi.

Töihin yhdessä hyvien ystävien kanssa

Iltapäivällä valmistuneet luutnantit saivat Finlandia-talossa järjestetyssä päätöstilaisuudessa tutkintotodistuksen sekä upseerin tutkintomerkkin. Päätösjuhlassa luutnanttien kolmen vuoden ajan vallinnut hyvä ryhmähenki korostui kadetti **Jesse Rousun** pitämässä puheessa kollegoil-



Tähtään suorittamaan hyvän upseeriuran.

leen. Hän kiitti opiskelutovereita antoisasta ajasta ja antoi heille tulevaisuuteen vinkkejä, joita oli kerännyt talteen opiskeluiden aikana. Päätöstilaisuuden jälkeen luutnanttien valmistujaispäivä jatkui Santahaminassa järjestetyssä iltajuhlassa. Tänä vuonna Maanpuolustuskorkeakoulun juhlasalirakennus oli verhoiltu 1920-luvun teemaa mukailemaksi salakapakoita ja swing-orkesteria myöten.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori, lippueamiraali **Veijo Taipalus** muistutti iltapäivän päätöstilaisuudessa, että tulevien viikkojen aikana tuoret sotatieteiden kandidaatit joutuvat osoittamaan tiedot ja taidot eri joukko-osastoissa sekä esimiehenä että alaisena. Luottamus heidän ansiokkaaseen suoriutumiseensa on kuitenkin hyvin vahva. Vastavalmistuneet luutnantit aloittivat työnsä joukko-osastoissa heti syyskuun alussa. Maavoimien palveluksessa heistä aloittaa 90, Ilmavoimissa 19, Merivoimissa sekä Rajavartiolaitoksessa 16.

Tuoreilla luutnantteilla on nyt hallussaan valmiuksia akateemiseen ajatteluun ja tieteellisiin



työskentelytapoihin. Edessä on 3–10 vuoden työelämäjakso, jonka jälkeen luutnantit palaavat suorittamaan sotatieteiden maisteritutkinnon.

Hetkeksi takaisin koulunpenkille

Järjestyksessään viides sotatieteiden maisterikurssi aloitti opintonsa Maanpuolustuskorkeakoulussa 8. syyskuuta. Oltuaan vuosia työelämässä, yliluutnanteiksi ylennetyt upseerit saapuivat Santahaminaan jatkamaan akateemisia perusopintoja tähtäimenä sotatieteiden maisteritutkinto. Kurssin opinnot tulevat kestämään syksyille 2016 asti. Tuoret maisteriopiskelijat saivat heti ensimmäisellä viikolla ensikosketuksen siitä, mitä tulevan pitää, kun luennot ja koulutehtävät alkoivat toden teolla. Tulevan kaksivuotisen opiskelun tahti kävi selväksi: seuraavat vuodet tulevat sisältämään vaativaa opiskelua ja tieteellistä ajattelua, mutta myös onnistumisia ja



Sotatieteiden maisteriksi on monia eri polkuja.

oman asiantuntijuuden vahvistamista. Tutkinnon jälkeen opiskelijalla on valmiudet tieteelliseen jatkokoulutukseen.

Kurssilla aloitti yhteensä 106 opiskelijaa, joista 86 upseerin -, 15 lentoupeeerin - ja viisi viranomaisyhteistyön koulutusohjelmassa. Pääainevalinnoissa suosituimpia olivat aikaisempaan tapaan taktiikka ja johtaminen.

Viranomaisyhteistyön koulutusohjelmassa voi opiskella sotatieteiden maisteriksi ilman aikai-

sempia sotatieteellisiä opintoja. Koulutusohjelma ei sisällä sotilasammattillisia opintoja, eikä siten anna kelpoisuutta upseerin virkaan. Viranomaisyhteistyön koulutusohjelmassa suuntaudutaan joko kansalliseen tai kansainväliseen turvallisuuteen pääaineena joko johtaminen tai sotataito.

Tähtäimenä maisterin tutkinto

Saaristomeren meripuolustusalueella palveleva yliluutnantti **Perttu Kuosmanen** toivoo kurssilta intensiivistä opiskelua ja odotti malttamattomana pääaineen, taktiikan, opetuksen alkua. Hän aloitti maisteriopinnot yhdessä samojen ihmisten kanssa, joiden kanssa suoritti aikoinaan sotatieteiden kandidaattitutkinnon.

– Tähtään valmistuvani hyvin arvosanoin. Toiveena tutkinnon jälkeen on palata samaan tehtävää ja laivaan, kertoo Kuosmanen.

Kauppätieteiden maisteri **Janne Hänniselä** ei ole takanaan aivan tyypillinen polku sotatieteiden maisteriksi. Hän toimi viimeisen viiden vuoden ajan Aalto-yliopistossa ITC-kurssin Program Managerina. Kombinaatio kauppätieteiden ja sotatieteiden maisterista olikin yksi mielenkiinnon tekijä, jonka takia hän hakeutui kurssille. Viranomaisyhteistyön koulutusohjelmassa johtamista pääaineenaan opiskeleva Hänninen odottaa opiskelun tuovan uusia näkökulmia ja asioita. Mielenkiintoisen kaksois-tutkinnon siivittämänä Hänninen toivoo tutkinnon avaavan hänelle ovia uusiin paikkoihin.

Akateemisen tiedon ammattilaisia

Se, mihin juuri opintonsa aloittanut Sotatieteiden maisterikurssi 5 tähtää, saavutti sen samaan aikaan Sotatieteiden maisterikurssi 3, joka aloitti opintonsa jo syksyllä 2012. Nyt kaksi vuotta myöhemmin opiskelujakso palkittiin ansaitun arvokkuuden mukaisesti, kun perusopintojen opintaival sotatieteellisessä yliopistossa täyttyi ansiokkaasti. Jäljelle jää itsensä tieteellinen kehittäminen ja kouluttaminen täydennys- ja jatkokoulutuksissa.

Valmistujaisviikon juhlallisuudet jakautuivat perinteisesti kahdelle päivälle. Elokuun 27. päivänä kurssi laski Santahaminassa seppeleen sodissa kaatuneiden kadettiupseerien muistolle. Iltapäivällä opiskelijat, omaiset ja henkilökunta kokoontuivat päiväjuhlaan vastaanottamaan tutkintotodistuksen. Iltajuhla vietettiin Santahaminassa onnellisissa, helpottuneissa ja rennoissa tunnelmissa yhdessä arvokkaiden kollegoiden ja läheisten kanssa.

Helsingin kaupungintalolla torstaina 28. elokuuta 2014 järjestetyssä nimittämistilaisuudessa tasavallan presidentti Sauli Niinistö nimitti kuusikymmentä sotatieteiden maisteritutkinnon suorittanutta yliluutnanttia vakituisen upseerin virkaan. Tutkinnon suoritti lisäksi neljä viranomaisyhteistyön koulutusohjelman opiskelijaa.

Sotatieteiden maisterilla on mahdollisuus jatkaa opiskelua jatko-opintojen avulla aina sotatieteiden tohtoriksi asti. ●

Lue lisää

▶ upseeriksi.fi



Uusi professuuri sotilassosiologiaan

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen yhteyteen perustettu sotilassosiologian professuuriin virkaan on nimitetty **Teemu Tallberg** (FT). Tallbergin professuuri alkoi 1.10.2014.

Tallberg on tutkinut aiemmin muun muassa mieskuvaa puolustusvoimien oppimateriaaleissa, rauhanturvaajayhteisöjä Balkanilla sekä puolustusvoimien huolto- ja tukitoimintojen uudelleenorganisointia.



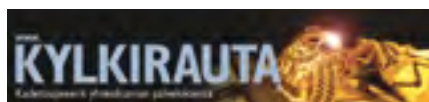
Muutoksia kuva-arkistopalveluissa

Puolustusvoimien Kuvakeskuksen historiallinen kuvamateriaali siirtyy Sotamuseolle lokakuussa 2014. Siirrettävä materiaali käsittää SA-kuva.fi -palvelussa olevat alkuperäiskuvat sekä muut kuvat vuoteen 2003 saakka. SA-kuva.fi -palvelu toimii verkossa samassa osoitteessa kuin tähänkin asti.

Puolustusvoimien palvelukeskuksen Oppimis- ja kuvapalveluiden (OKPA) vastuulle jää vuoden 2003 jälkeiset kuvat, ja ne on arkistoitu pelkästään sähköisesti.

Kylkirauta-lehdet digitoitu

Kadettikunnan julkaiseman *Kylkirauta*-lehti löytyy nyt myös digitoituna. Vuodesta 1935 lähtien julkaistun lehden kaikki painokset löytyvät osoitteesta www.kylkirauta.fi.



Stefan Forssille professorin arvonimi

Rehtori, lippueamiraali **Veijo Taipalus** luovutti professorin arvonimen professori **Stefan Forssille** lukuvuoden avajaisissa 4.9.2014.

Forss toimi Maanpuolustuskorkeakoulun Strategian laitoksen dosenttina vuodesta 1999 maaliskuuhun 2013 saakka. Forss on tehnyt arvioita ja analyyseja ajankohtaisista asioista auttaen ulko- ja turvallisuuspoliittista päätöksentekoa.

Sotatieteiden päivät 2015

Järjestyksessään kahdeksannet Sotatieteiden päivät järjestetään Santahaminassa syksyllä 2015 yhteistyössä Maanpuolustuskorkeakoulun, Suomen Sotatieteellisen Seuran, Suomen Sotahistoriallisen Seuran, Suomen Sotilassosiologisen Seuran, Asehistorian Liiton, Suomen Asehistoriallisen Seuran ja Sotilasperinteen Seuran kanssa.



Esiupseerikurssi 66 päätti opintonsa

Elokuussa 2013 alkaneen esiupseerikurssi 66:n opinnot päättyivät 18.6.2014. Opiskelijajakson suoritti yhteensä 119 upseeria ja erikoisupseeria. Päätösjuhlissa luovutettiin kurssitodistusten lisäksi stipendit kurssien ja linjojen priimuksille, opinnoissa menestyneille sekä tutkimustyöstä erinomaisen arvosanan saavuttaneille.

Kurssin 68 opintopisteen laajuiset opinnot painottuivat sotataitoon, erityisesti taktiikkaan ja operaatiotaitoon. Upseerit osallistuivat myös esikunta- ja johtamisharjoitukseen sekä Viking 2014 -harjoitukseen Ruotsissa.

Uusia dosentteja nimetty tehtäviin

Puolustusvoimain komentaja nimitti 18.3.2014 Maanpuolustuskorkeakouluun kolme uutta dosenttia.

Psykologian tohtori, professori **Jukka Leskinen** nimitettiin dosentiksi Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitokselle opetusalanana sotilaspsykologia.

Filosofian tohtori, everstiluutnantti **Matti Santtila** nimitettiin dosentiksi Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitokselle. Dosentuurin opetusalanana on sotilaan fyysinen toimintakyky ja sen ylläpitäminen sekä kehittäminen operatiivisissa tehtävissä.

Filosofian tohtori, insinöörieverstiluutnantti **Janne Jokinen** nimitettiin dosentiksi Sotatekniikan laitokselle opetusalanana signaalitiedustelu ja elektroninen sodankäynti.

NDU Black Knightsille SM-hopeaa

Maanpuolustuskorkeakoulun amerikkalaisen jalkapallon joukkue **NDU Black Knights** taisteli Helsingissä käydyssä korkeakoulusarjan SM-lopputurnauksessa hopeasijalle 26.4.2014. Finaaliottelu pelattiin Turun yliopiston **UTU Beaver Hunterseja** vastaan.

NDU Black Knightsin viimevuotinen pronssisijoitus nousi pykälän verran ylöspäin. Myös pelaajamäärä, kannatus ja tietoisuus joukkueesta ovat kasvaneet. Pohjia hyvälle suoritukselle on rakennettu talven aikana runkosarjoittelussa. Etelä-Suomen lohossa NDU Black Knights oli menneellä kaudella voittamaton.





Väitös suomalaisesta sissitoiminnasta

Yleisesikuntamajuri **Marko Palokankaan** väitöskirja tarkastettiin Maanpuolustuskorkeakoulussa 23.5.2014. Väitöstutkimus *Räjähtävää tyhjyyttä – Sissitoiminta suomalaisessa sotataidossa kuuluu sotatieteisiin lukeutuvan sotataidon historian tutkimusalaan.*

Väitöskirja julkaistiin sähköisenä Maanpuolustuskorkeakoulun Sotahistorian laitoksen julkaisusarjassa 1. Vastaväittäjänä väitöstilaisuudessa toimi dosentti, prikaatikenraali evp. **Pentti Airio** Maanpuolustuskorkeakoulusta ja kustoksena professori, kenraalimajuri evp. **Vesa Tynkkynen** Maanpuolustuskorkeakoulusta.

Väitöstutkimus muodostaa kokonaiskuvan ja analysoivan perustutkimuksen kansallisen sissitoiminnan kehityksestä osana suomalaista sotataittoa.

Väitös neuvostoliittolaisesta ja venäläisestä sotataidollisesta ajattelusta

Yleisesikuntaeverstiluutnantti **Petteri Lalun** väitöskirja *Syvää vai pelkästään tiheää – Neuvostoliittolaisen ja venäläisen sotataidollisen ajattelun lähtökohdat, kehittyminen, soveltaminen käytäntöön ja nykytilanne* tarkastettiin Maanpuolustuskorkeakoulussa 13.6.2014. Väitöskirja kuuluu sotatieteisiin lukeutuvan taktiikan ja operaatiotaidon tutkimusalaan.

Teos julkaistiin Maanpuolustuskorkeakoulun Taktiikan laitoksen julkaisusarjassa 1. Väitöstilaisuudessa vastaväittäjänä toimi dosentti, eversti **Petteri Jouko** ja kustoksena professori, eversti **Pasi Kesseli**.

Laajaan lähdeaineistoon perustuvassa väitöskirjassa analysoidaan sotataidollisen ajattelun kehittymistä Pietari I:n uudistuksista nykypäivään saakka. Päättökäsitteiden ongelmana on: miten Neuvostoliitossa 1920- ja 1930-luvuilla muotoutuneet sotataidolliset ajatukset ovat vaikuttaneet neuvostoliittolaisen ja venäläisen sotataidon kehittymiseen.

Väitös sotateoreetikko Carl von Clausewitzin strategisesta ajattelusta

Everstiluutnantti **Anders Palmgrenin** väitöskirja tarkastettiin Maanpuolustuskorkeakoulussa 20.5.2014. Ruotsin Maanpuolustuskorkeakoulussa työskentelevän Palmgrenin väitösteos *Visions of Strategy – Following Clausewitz's Train of Thought* julkaistiin Taktiikan laitoksen julkaisusarjassa 1. Palmgrenin väitösteos on lainattavissa Maanpuolustuskorkeakoulun pääkirjastosta (Maurinkatu 1, 2.kerros, Helsinki).

Vastaväittäjänä tilaisuudessa toimi professori **Michael Rainsborough** Lontoon King's Collegesta ja kustoksena toimi sotilasprofessori, eversti **Pasi Kesseli** Maanpuolustuskorkeakoulusta.

Väitöskirjakäsikirjoituksessa analysoidaan preussilaisen kenraalin ja sotateoreetikon **Carl von Clausewitzin** strategista ajattelua hahmottamalla ja selittämällä sitä, miten hänen kuuluisa teoksensa *Vom Kriege* (Sodasta) on kirjoitettu.

Toimittanut
Jari Rantapelkonen

STRATEGISEN VIESTINNÄN SALAT

JULKAISU HELSINGIN KIRJAMESSUILLA

24.10.2014





MAANPUOLUSTUSKURSSIT KOKONAISUUTTA TURVAAMASSA

TEKSTI: Heikki Kivelä KUVAT: Aki Aunala, Puolustusvoimat



Valtakunnallisia maanpuolustuskursseja on järjestetty vuodesta 1961 alkaen. Niihin on osallistunut yli 8 000 henkilöä yhteiskunnan eri aloilta.

Vihollisen laskuvarjojoukot ovat laskeutuneet lähelle tärkeää rakennusta ja ottaneet sen haltuunsa. Tilanteen ratkaisemiseksi kaupunkijääkärit tekevät ylläköön tunkeutujien selustaan. Laukauksia vaihdetaan, räjähteet raivaavat tietä ja jääkärit onnistuvat murtautumaan vihollisen aseisiin. Tunkeutujat ajetaan ahtaalle ja rakennus on pian vallattu takaisin.

Tämä kaikki tapahtui eräänä maaliskuisena aamuna Santahaminassa sijaitsevalla Helsingin radalla. Tuntuma oli todellinen. Tulikomentoineen ja räjähdyksineen taistelukoulutusnäytös sujui kuin elokuvissa ja kohotti myös sivusta-seuraajien sykettä.

Näytöstä seurannut osasto oli 209. Valtakunnallinen maanpuolustuskurssi, jonka tiiviiseen

viikko-ohjelmaan vierailu Kaartin Jääkärirykmentissä lukeutui. Kolmen ja puolen viikon mittaisella ajanjaksolla kurssilaisille esiteltiin erilaisia näkökulmia Suomen kokonaisturvallisuudesta ja maanpuolustuksesta. Santahaminassa järjestetyt taistelukoulutus- ja ammuntanäytökset näyttäytyivät kokonaisuuden äärimmäisimpinä esimerkkeinä siitä, millaisilla työkaluilla kriisitilanteita mahdollisesti korjataan

53 vuotta maanpuolustuskursseja

Valtakunnalliset maanpuolustuskurssit syntyivät 1960-luvun alussa tavoitteesta perehdyttää johtavassa asemassa olevia siviilejä ja sotilaita yhdessä maanpuolustusjärjestelyihin sekä kehittää eri alojen yhteistyömahdollisuuksia ja toimintavalmiutta. Suunnitteluvaiheessa mallia otet-

tiin Ruotsin Maanpuolustuskorkeakoulusta, mutta puolustusneuvoston lopullinen hahmotelma omintakeisesta kolmiviikkoisesta kurssista osoittautui niin hyväksi, ettei peruslähtökohтия ole ollut tarpeen muuttaa yli 50 vuoteen. Ainutlaatuinen kurssikonsepti on kiinnostanut myös ulkomaalaisia ja sitä on esitelty aina Chillessä saakka.

Kurssien osallistujavalinnoista ja opetuksen ohjauksesta päättää Maanpuolustusopetuksen neuvottelukunta (MONK), jonka puheenjohtajana toimii Pääesikunnan päällikkö. MONK on pyrkinyt valitsemaan kurseille osallistujia eri aloilta alusta asti. Esimerkiksi naisosallistujat ja kaikkien eduskuntapuolueiden edustajat ovat olleet kiinteästi mukana maanpuolustuskursseilla jo 60-luvulta saakka. Kurssille ei pyritä henkilökohtaisesti, vaan MONK kutsuu osallistujat tekemiensä valintojen pohjalta. Usein kutsun perusteena on jonkin yhteiskunnallisesti vaikuttavan tahon esitys ja yleinen sopivuus.

Kurssi toisensa jälkeen on vuosikymmenten saatossa saanut tutustua menetelmiin ja toimintamalleihin, joilla yhteiskunnan toimintakyky turvataan poikkeusolosuhteissa, ja kokeil-

la niiden käyttöä erilaisissa harjoitustilanteissa. Sotilaalliset toimet ja voimankäyttö ovat vain yksi osa suuremmissa maanpuolustuskokonaisuudessa. Se näkyy myös kurssin osallistujakokoonpanossa, sillä kurssin kävijöistä pääosa tulee muualta kuin puolustusvoimista tai -hallinnosta.

Suurimman ryhmän kurssin kävijöistä muodostavat talouselämän edustajat vajaan kolmannuksen enemmistöllä. Pääasiallisesti heidän esityksensä kurssitettavista tulevat huoltovarmuuskeskuksen tai turvallisuuskomitean sihteeristöä. Toiseksi suurin edustus muodostuu tiedotusvälineiden, järjestöjen ja hengellisen työn edustajista, joita kurseilla on keskimäärin viidesosa. Loput edustajista tulevat hallinnon, eduskunnan ja puolueiden, tieteiden, korkeakoulujen ja kulttuurin sekä puolustushallinnon aloilta. Yhden kurssin kokonaisosallistujamäärä vaihtelee 47–52 henkilön välillä.

Ei löysiä päiviä

– Jokainen kurssipäivä edellyttää useamman päivän kaikenlaista valmistelutyötä. Onneksi tukenani on pieni mutta erittäin kokenut työyhteisö, kertoo ensimmäistä vuottaan Valta-



kunnallisten maanpuolustuskurssien johtajana toimiva eversti **Heikki Välivehmas**. Utin Jääkärrirykmentin komentajan paikalta tehtävään siirtynyt Välivehman mielestä kokonaisuuden parhaat puolet rakentuvat elementtien yhtenäisyydestä.

– Koska kurssille on kova halukkuus, osallistujat ovat valmiiksi erittäin motivoituneita. Etunamme ovat myös kokonaisturvallisuuteen liittyvien tahojen tuki sekä Maanpuolustuskorkeakoulun tarjoamat hallinnolliset puitteet sekä puolustusvoimien johdon tuki.

Kurssilaisia ja järjestäjiä lukuun ottamatta maanpuolustuskurssien idea ja varsinainen toiminta on jäänyt monelle epäselväksi. Mistä konseptissa varsinaisesti on kyse?

– Kurssin alkujuuret ovat 1960-luvun alun toaalisessa kokonaismaanpuolustuksessa ja varautumissuunnitelmien tekemisessä. Puolustusvoimien mobilisoimiseksi tarvitaan koko yhteiskunnan tukea, joten yhteistyövalmiuksien kehittämiseksi kaikki relevantit tahot kutsutaan kokoon saamaan yhteistä koulutusta ja tutustumaan toisiinsa.

Osin hiljaisuus kurssien toiminnasta esimer-

kiksi tiedotusvälineissä perustuu yksinkertaiseen sopimukseen. Osallistujat sopivat niin kutsuttujen Chatham House -sääntöjen noudattamisesta, mikä sallii tiedon vapaan käytön, kunhan lähdetsuojasta pidetään huolta. Välivehman havaintojen mukaan keskustelu on paljon vapaampaa, kun protokollaa noudatetaan. Kysymyksien ja näkökulmien esittäminen käy helpommin, kun ilmapiiri on epävirallisempi.

Kurssin avajaiset sen sijaan on totuttu no-teeraamaan mediassa. Tilaisuudessa on usein kuultu erilaisia puolustuspoliittisia avauksia ja kannanottoja joko puolustusministerin tai puolustusvoimien komentajan puheissa tai tervehdyksissä. Esimerkiksi kesällä sivuun väistynyt komentaja, kenraali **Ari Puheloinen** tunnustettiin osallistui hyvin aktiivisesti valtakunnallisten maanpuolustuskurssien toimintaan sekä avajaispuhujana että kurssin päätteeksi kurssilaisten tentattavana.

Kyseenalaistamisen jalo taito

Harvakseltaan esiintyvissä soraäänissä kurseja on syytetty muun muassa verovarojen tuhlauksesta, manipuloinnista ja lobbauksesta. Väliveh-

mas tiedostaa kritiikin ja esittää rauhallisin mielin omat argumenttinsa.

– Maanpuolustuskurssit eivät tarjoa valmiita ratkaisuja millekään, vaan tarkoituksena on pyrkiä esittämään erilaisia perusteita asioille ja antaa osallistujien muodostaa mielipiteensä itse. Esimerkiksi Nato-kysymyksissä huomioimme luentosuunnittelussamme sekä puolustusministeriön asiapohjaisen kannan että kansalaismielipiteet puolesta ja vastaan. Kurssilaiset saavat itse poh-
tia, mitä mieltä ovat, ja kyseenalaistajat ovat joukon rikkaus, Välivehmas selvittää.

– Erilaisissa kurssiin liittyvissä ekstraohjelmissa ei kuluteta yhteiskunnan rahoja, vaan kurssilaiset päättävät ja kustantavat itse ylimääräisen toiminnan, hän jatkaa.

Uusi paluu arkeen

Maalis-huhtikuun taitteessa järjestetyille 209. Valtakunnalliselle maanpuolustuskurssille osallistunut Neste Oilin Naantalien jalostamon johtaja **Elina Herrala** kertoo kurssin vaikuttaneen hänen tottumuksiinsa seurata ympäristöään.

– Olen muistellut kurssia jo nyt monet kerrat ja palannut oppimiini asioihin myös arjessa. Olen

”
Kurssilaiset saavat itse pohtia, mitä mieltä ovat, ja kyseenalaistajat ovat joukon rikkaus.

selkeästi enemmän seurannut kansainvälistä politiikkaa kuin aikaisemmin, Herrala luonnehtii.

Millaisin ennako-odotuksin jalostamon johtaja kurssille osallistui, ja mitä erityistä siitä jäi käteen ammatillisesta näkökulmasta tarkasteltuna?

– Minulla oli korkeat ennako-odotukset, sillä olin kuullut paljon myönteistä palautetta työkavereiltani, mutta odotukseni kurssin suhteen ylittyivät. Huoltovarmuuteen liittyvät asiat tulivat harjoitustehtävien myötä tutuiksi, ja olen kurssin jälkeen syventänyt tietojani oman yrityksen osalta. Olen myös päivittänyt tietojani tietoturvan ja kriisivalmiuden osalta sekä soveltanut ajatuksia syväjohtamisesta arkipäivän johtamiseen, Herrala kuvailee.

”

Ei kaiken tarvitse aina olla liian vakavaa.

Herrala toimi kurssillaan oltermannina, yhtenä kolmesta perinteisestä luottamushenkilöstä. Kukin kurssi valitsee joukostaan isännän, emännän ja oltermannin huolehtimaan erilaisista tehtävistä. Tapana on myös ollut, että edellisen kurssin luottamusjohto osallistuu seuraavan kurssin avajais- ja päätöstilaisuuksiin. Tämä vahvistaa kurssien välistä yhteenkuuluvuutta.

Herrala kertoo oltermannina toimimisen olleen suuri kunnia. Kuten jokaisen kurssin perinteisiin kuuluu, hän kehuu omansa yhteishenkeä.

– Kurssin oltermannina sain upean tilaisuuden olla vielä kiinteämmin mukana toiminnassa. Edelliset kurssit kehuivat ryhmähenkeään parhaaksi, ja omalla kurssillamme voimme jälleen todeta, että meillä oli se kaikista paras, Herrala tokaisee.

Sadan kurssin sihteeri

Kurssisihteeri **Marjo Korkeamäki** on seurannut läheisesti valtakunnallisten maanpuolustuskurssien toimintaa jo vuodesta 1989. Hänen aikaan kurssien perusajatus on pysynyt melko samana, mutta yleisen kehityksen merkit näkyvät myös kurssien järjestelyissä.

– Aiempaan verrattuna, kun patruunat pysyivät paikallaan ja työurat olivat tasaisempia, vaihtavat ihmiset nykyään tehtäviä paljon vauhdikkaammin. Tämän hetken yhteiskunnassa liikkuvuus on hektisempää. Ihmisten perässä pysyminen vaatii päivittäistä seurantaa, Korkeamäki kuvailee.

Sadannen kurssin syksyllä järjestettäväkseen saanut Korkeamäki kokee, että jokaisella kurssilla on täysin oma ja ainutlaatuinen tunnelmansa. Ryhmytyminen alkaa hänen mukaansa heti

avajaisten jälkeen kurssilaisten siirtyessä Säätytalolta Maneesiin.

– Keskustelujen äänensävyistä huomaa, milloin porukka alkaa löytää toisensa. Jos ei ensimmäisenä, niin viimeistään toisena päivänä sen kuulee, Korkeamäki sanoo.

Korkeamäellä on myös yksi erityinen osaamisalue, josta kurssilaiset ovat saaneet nauttia. Hänellä on ollut tapana viihdyttää kurssilaisia harmonikansoitollaan aina silloin tällöin.

– Musiikin ja töiden yhdistämisellä saadaan viivahteita aikaiseksi. Ei kaiken tarvitse aina olla liian vakavaa, vaikka vakavien asioiden kanssa pyörittääkin, Korkeamäki päättää hymyillen.



Marjo Korkeamäki on sadan kurssin sihteeri.

Kurssit alkavat mutta eivät pääty

Jokainen valtakunnallisen maanpuolustuskurssin suorittanut on oikeutettu liittymään Maanpuolustuskurssiyhdistys ry:n (MPKY ry) jäseneksi. MPKY ry huolehtii osaltaan kurssien perinteiden jatkuvuudesta. Perusajatus on, että kurssi alkaa Säätytalolta, muttei varsinaisesti pääty koskaan. Kruununhakaan kurssilaiset palaavat 50 kurssia myöhemmin osallistuakseen kummeina käynnissä olevan kurssin paneeliin. Avajaistilaisuuteen taas kutsutaan 100 kurssia vanhemmat kurssilaiset.

Maanpuolustuskurssi on osallistujilleen tärkeä ja ainutlaatuinen kokemus, jonka vaikutukset ovat pysyviä. Kurssin päättyessä tunnelma on usein haikea ja liikuttumisreaktiot todellisia. Kolmen ja puolen viikon yhdessäolo sekä intensiivinen työskentely paikoin raskaidenkin

asioiden parissa luovat uusia merkityksiä koko maanpuolustusajattelulle.

Ainakin 209. Valtakunnallinen maanpuolustuskurssi tuntui löytäneen reilun kolmen viikon taipaleensa aikana yhteisen sävelen. Se kuului kurssin päätöskahvittelun lomassa, kun kolme kurssilaista esitti Marjo Korkeamäen harmonikansäestyksellä ”Ystävän laulun”. Vaikeiden aikojen varalle oli muodostunut taas yksi ystäväverkosto, johon turvautua. ●



Erityistehtävistä eväitä työelämään

TEKSTI: Heikki Kivelä KUVAT: Aki Aunala



Puolustusvoimat tarjoaa runsaasti erilaisia erityistehtäviä perinteisen asepalveluksen vaihtoehdoksi. Oman osaamisen kehittäminen ja tärkeän työkokemuksen saaminen ovat keskeisimpiä syitä erityistehtäviin hakeutumiseen.

Asepalveluksen suorittamisessa voi nyky-aikana tehdä entistä enemmän henkilökohtaisia urakehitysnäkymiä tukevia valintoja. Perinteisen mallin varusmiespalveluksen rinnalle on viime vuosina syntynyt runsaasti puolustusvoimien tarpeita vastaavia erityistehtäviä, jotka antavat mahdollisuuden hyödyntää siviilioaamista ja saada tärkeää työkokemusta.

Maanpuolustuskorkeakoulu Helsingin Santaaminassa tarjoaa erityistehtäviä yli viidelletoista varusmiehelle tietotekniikka-, viestintä ja media-alalta. Tehtäviin hakeudutaan asepalveluksen alettua täyttämällä verkkohakulomake puolustusvoimien verkkosivuilla. Hakumenettelyn menestyksellinen hoitaminen on ensisijaisesti varusmiehen omalla vastuulla, eivätkä perusyksiköt kaikissa tapauksissa tarjoa tietoa erityistehtävistä tai niihin hakeutumisesta.

Hakemusten perusteella sopivimmat varusmiehet kutsutaan pääsykokeisiin Helsinkiin, jonka jälkeen heistä parhaimmat määrätään eri tehtäviin. Lopullinen tehtävä ei kaikissa tapauksissa vastaa hakijan omaa toivetta, mutta on kuitenkin luonteeltaan samankaltainen. Maanpuolustuskorkeakoulussa palvelevat varusmie-

”
Täältä saa työtodistuksen, josta on takuulla hyötyä työhaussa.

het kertovat olevansa tyytyväisiä tehtäviin, joihin ovat tulleet määrättyksi.

Esimerkiksi Taktiikan laitoksella tutkimusavustajan tehtävissä palvelustaan suorittanut kaartinjääkäri **Mikko Jämiä** kertoo hakeneensa ensisijaisesti WWW-ylläpitoon ja sisällöntuottajaksi.

– Hieman epäröin aluksi, että mitähän tästä tulee, kun kuulin, että saan ohjauksen tutkimusavustajan tehtäviin. Lopulta kaikki on kuitenkin mennyt oikein hyvin. Vaikkei kyseessä olekaan varsinaisesti oman alan hommat, on pohjakoulutuksesta ollut runsaasti hyötyä, ylioppilas- ja ammattitutkinnon audiovisuaaliselta alalta suorittanut Jämiä kertoo.



Jere Nurminen suoritti palveluksensa viestintäalan graafikkona.

Ammattiin kättä pidempää

Varusmiehet kertovat erityistehtäviin hakemisen motiiveiksi oman siviilioaamisen hyödyntämisen asepalveluksen aikana sekä puolustusvoimien tarjoaman arvokkaan työkokemuksen.

– Täältä saa työtodistuksen, josta on takuulla hyötyä työhaussa, kertoo tietohallintoalalla palvellut datanomi, kaartinjääkäri **Jeremia Panula**.

– Täällä saa tehdä jotain järkevää ja omaa tulevaisuutta hyödyttävää, ei todellakaan mene vuosi hukkaan, jatkaa myös tietohallintoalalla palvellut, Aalto-yliopistossa opiskeleva kaartinjääkäri (nykyinen korpraali) **Markus Haikoinen**.

Varusmiehet kertovat saaneensa tietoja erityistehtävistä muun muassa Ruotuväki-lehdestä, aiemmin samoissa tehtävissä palvelleilta kavereiltaan, yksikköjen multimediavarusmiesmainoksista sekä puolustusvoimien verkkosivuilta. Hakulomakkeen täyttämisen ja lähettämisen yhteydessä he kertovat lisäksi tuoneensa osaamistaan esiin liittämällä mukaan ansioluettelon ja työnäytteitä.

Itse pääsykoetilaisuus Helsingissä oli kaartinjääkäreiden mukaan lyhyt ja ytimekäs työhaastattelun kaltainen tilaisuus, jossa tehtävistä kerrottiin enemmän ja kartutettiin hakijoiden osaamista.

– Haastattelussa omalla puhumisella pärjäsi pitkälle, kertoo kersantti **Sami Sundberg**, joka palveli puolustusvoimien oppimisalustan, PV-Moodlen palvelukeskuksessa.

Sundberg suoritti aliupseerikoulunsa ensin loppuun Upinniemessä, ja siirtyi sitten erikoiskomennukselle Maanpuolustuskorkeakouluun Santahaminaan. Hän kertoo tehtävässään olleen eniten hyötyä osaamisesta web- ja ohjelmistokehityksen saralla.

Johtajakoulutuksesta on hyötyä myös erityistehtävissä ja elämässä yleensä, vaikka varsinaisten työtehtävien hoitamisen kannalta sillä ei ole merkitystä. Ali- tai reserviupseerikoulun käyneet palvelevat samoissa tehtävissä miehistön kanssa.

Asiakaspalveluasenne ratkaisee

Teknisen osaamisen, työkalujen tuntemisen ja reippaan otteen lisäksi erityistehtävissä tarvitaan asiakaspalveluasennetta. Aiemmin siviilipuolella IT-tuessa työskennellyt kaartinjääkäri Panula näkee samankaltaisuuksia tietohallintoalan toiminnassa.

– Asiakas tuo epäkunnossa olevan koneen meilte, ja se huolletaan. Asiakaspalvelukuvioiden hallitseminen auttaa kovasti palvelupisteellä päivystäessä, Panula kertoo.

Työharjoittelujakson mainostoimistossa suorittanut viestintäalan varusmiesgraafikko, kaartinjääkäri **Jere Nurminen** kokee, että Maanpuolustuskorkeakoulun graafisessa viestinnässä pätevät samat perusteet kuin siviilipuolella.

– Tehtäviini kuuluu ulkoasun ja toteutuksen tuottamista Maanpuolustuskorkeakoulun julkaisuihin, tapahtumiin ja erilaisiin materiaaleihin ”asiakas tilaa” -periaatteella, Nurminen kuvailee. Aina työkokemus ei edes ole välttämätöntä.

Työtehtävät pyritään räätälöimään aina tapauskohtaisesti kunkin erityistehtävään valitun henkilökohtaisen osaamisen perusteella.

– Minulla ei varsinaisesti ollut työkokemusta ennen komennustani PVMoodleen, mutta harrastuspohjasta on ollut hyötyä. Olen saanut tuoda omaa osaamistani esiin, ja se on vaikuttanut työtehtäviini, kertoo puolustusvoimien oppimisolun kehityksessä palvelustaan suorittanut kaartinjääkäri **Olli Raudaskoski**.

Työtä vaihtelevissa olosuhteissa

Erityistehtävissä työskentelyolosuhteet, -ajat ja -paikat vaihtelevat aina tilanteen vaatimusten mukaan. Tarjolla on rauhallisempia hetkiä, jolloin varusmiehet päivystävät toimipisteillään, mutta toisinaan tilaustyöt voivat vaatia vierailua Maanpuolustuskorkeakoulun eri kohteissa. Joskus työskentely on itsenäistä, ja taas joskus hommat hoidetaan yhdessä. Työkavereina varusmiehillä on sekä siviili- että sotilashenkilöitä.

– Työskentelyä voi verrata normaalin yrityksen toimintaan, tosin tietyt säännöt ja linjaukset ovat tiukempia, kertoo kaartinjääkäri Panula. – Omalla palvelupaikallani hommat pelaavat sotilasarvoon tai titteliin katsomatta tasa-arvoisesti ja asiallisesti, jatkaa kaartinjääkäri Nurminen.

Varusmiehet ovat omien sanojensa mukaan saaneet riittävästi perehdytystä ja ohjausta tehtäviinsä. Vaikka omalla osaamisella pääsee pitkälle, pitää olla myös valmis oppimaan uusia tekotapoja ja toteutusmalleja.

– Oma osaamiseni on ollut riittävää, mutta täällä pitää myös osata oppia. Pitää tietää, miten koneen sielu tikittää, pohtii tietohallintoalalla palvelustaan suorittanut kaartinjääkäri **Saku Grönlund**.

Mitkä sitten ovat ne syyt, miksi eri alojen osaajien kannattaa harkita asepalvelusta erityistehtävissä?

– Jos haluaa hyvässä mielessä erilaisen asepalveluksen ja työkokemusta, kannattaa hakea, rohkaisee tietohallintoalan varusmies, kaartinjääkäri **Janne Mäki**.

”

Täällä on tosi hyviä hommia tarjolla ajattelutyöstä pitäville.

– Täällä on tosi hyviä hommia tarjolla ajattelutyöstä pitäville, palvelualttiille ihmisille ja ongelmanratkaisijoille. Mutta tänne ei ehdottomasti kannata tulla pakoon perinteistä inttiä, päättää kaartinjääkäri Grönlund.

Kyseinen haastattelussa esiintynyt saapumiserä kotiutui ja siirtyi reserviin syyskuun puolivälissä. Nyt Maanpuolustuskorkeakoulussa työskentelee taas uudet ja motivoituneet varusmiehet, jotka saavat lisää eväitä työelämään monipuolisista ja haastavista työtehtävistä. ●

INFO

Saapumiserän I/15 haku erityistehtäviin alkaa tammikuussa 2015. Lisätietoja löydät osoitteesta: www.puolustusvoimat.fi ➤ varusmiehelle ➤ Erikoisjoukot ja erityistehtävät ➤ Viestintä-, media- ja tietotekniikka-ala.

Myös sotatieteellisen tutkimukseen kaivataan tutkimusavustajia, joihin haetaan erillistä kanavaa pitkin. Katso lisää kohdasta: www.puolustusvoimat.fi ➤ varusmiehelle ➤ Erikoisjoukot ja erityistehtävät ➤ sotatieteellinen tutkimus.

Maanpuolustuskorkeakoulun tarjoamat palvelustehtävät päivitetään ennen haun alkamista. Tarkista myös päivitetty hakumenettely ennen haun alkua.



Armémuseum

Ruotsin Armeijamuseon vieraana Tukholmassa

TEKSTI: Lauri Haavisto KUVAT: Sotamuseo





Sotamuseolle tarjoutui mahdollisuus lähettää henkilö työvaihdossa tutustumaan Tukholman Armeijamuseoon (Armémuseum). Tartuin tilaisuuteen. Keskustelujen jälkeen sovittiin kahden viikon jaksosta toukokuun lopussa. Tarkoituksena oli tutustua Armeijamuseon toimintaan, ja kahdessa viikossa sain omin silmin todeta, miten asiat tehdään lahden toisella puolella. Samalla ruotsin kieleni koheni huomattavasti. Matka oli todella antoisa ja osoitti, miten erilaisilla resursseilla Ruotsissa toimitaan.

Tukholman Armeijamuseo on vanha instituutio, joka on perustettu vuonna 1877 Tykistömuséeo (Artillerimuseet) -nimellä ja toiminut vuodesta 1932 lähtien nykyisellä nimellään. Se työllistää lähes 40 henkilöä, ja sen näyttelyissä vierailee vuosittain yli 80 000 kävijää. Kokoelmiin kuuluu yli 100 000 esinettä. Museo sijaitsee Östermalmilla, lähellä Tukholman keskustaa, vanhassa asevarastossa.

Ruotsissa sotahistoriallinen museotoiminta on organisoitu siten, että Armeijamuseon yläpuolel-

la on SFHM (Statens försvarshistoriska museer), eli Valtion sotahistorialliset museot katto-organisaatio, joka hallinnoi erilaisia sotahistoriallisia museotoimijoita. SFHM ja Armeijamuseo ovat osa kulttuuriministeriötä, johon se liitettiin Ruotsin puolustusvoimien alaisuudesta 1990-luvulla.

Stalkkaamalla sisään systeemiin

Tutustuminen Tukholman Armeijamuseoon tapahtui museonjohtajan **Eva-Sofie Ernstellin** järjestämän aikataulun puitteissa, jossa tutustuminen oli vastuutettu eri työntekijöille. Ideana oli saada mahdollisimman laaja käsitys museosta, erityisesti sen näyttelyistä, markkinoinnista, kokoelmista ja museopedagogiikasta.

Tutustumistapana oli ”varjostaa” työntekijöitä näiden päivän aikana seuraamalla, mitä työpäivään kuuluu ja millaisia toimintatapoja eri osa-alueilla on. Seurattavien henkilöiden työpäivät olivat sellaisia, joissa heillä oli esimerkiksi kokouksia tai muuta toiminnallista tehtävää; ei päiviä, jolloin he istuivat vain koneen ääres-



Työkielenä oli ruotsi koko matkan ajan.

sä. Ennen työpäivää henkilö esitteli, mitä hänen työpäiväänsä kuului, minkä jälkeen seurattiin toimintaa ja keskusteltiin museokysymyksistä. Työkielenä oli ruotsi koko matkan ajan, mikä kieltämättä loi omat haasteensa. Pärjäsimme kuitenkin. Tosin muutaman työntekijän sukujuuret Suomessa mahdollistivat satunnaisesti myös suomen käytön.

Tutustuminen toimintaan alkoi 19. toukokuuta matkalla Linköpingiin Flygvapnet-museoon, jonne oli avattu uusi varusmiespalveluksesta kertova näyttely. Flygvapnet-museo on moderni ja vetovoimainen museo 160 000 kävijällä vuodessa. Uusi näyttely varusmiespalve-

luksesta oli varsin pieni kooltaan, mutta museo uskoi, että se olisi saava suuren suosion, minkä vuoksi vuonna 2015 näyttely siirtyi Armeijamuseoon.

Inspiroivat näyttelyt

Armeijamuseon näyttelyihin pääsi tutustumaan näyttely-yksikön toiminnasta vastaavan **Peter Zanderin** johdolla. Ideana Armeijamuseon näyttelyissä on pelkän historian esittelyn sijaan pureutua voimakkaammin sotien syihin ja siihen, miksi ihmiskunta ylipäätensä käy sotia. Esimerkiksi heidän näyttelynsä alkaa apinoista, jotka hakkaavat toisiaan luilla ja kepeillä. Kysymyksenä siis esitetään, miksi ihminen on niin väkivaltainen laji omia lajitovereitaan kohtaan. Näyttely perustuu myös suuriin dioraamoihin, joissa historiaa elävöitetään esittelemällä esimerkiksi taistelukohtauksia vaikkapa 30-vuotises-ta sodasta. Tällaiset dioraamat ovat vaikuttavia, mutta vaativat suuret tilat, joista Armeijamuseolla ei ole puutetta.



Näyttelyyn on uudistumisen myötä lisätty englanninkieliset tekstit ja esineistöä, joten näyttely ei ole enää pelkästään dioraamapohjainen. Näyttelyprojekteja vetävät tällä hetkellä eri henkilöt, joten tehtäviä on kierrätetty museossa. Kolmannen kerroksen uudistamisen projektijohtamisesta vastasi metallikonservaattori ja toisen kerroksen uudistamisesta ase-intendentti. Näyttelyprojektiin on sitoutuneena 14 henkilöä eri tehtävissä. Tämä työtehtävien kierrättäminen oli itselleni uutta ja vaikutti motivoivan henkilökuntaa heidän saadessa työtehtäviä myös oman mukavuusalueensa ulkopuolelta.

Museolla oli paljon erilaisia luentoja ja opastuksia sekä pienempiä erikoisnäyttelyitä. Lisäksi museo ja SFHM tekevät laajaa yhteistyötä ulkopuolisten tahojen kanssa. Armeijamuseolla oli esimerkiksi suuri rooli Ruotsin armeijan ajoneuvoja käsittelevässä dokumenttisarjassa. Erityisen mieleenpainuvia ovat kuitenkin erilaiset tilaisuudet yhteistyössä Ruotsin puolustusvoimien kanssa. 23. toukokuuta vietettiin juhlallinen tilaisuus

Armeijamuseon pihalla, missä jaettiin viimeisille Afganistanista palanneille sotilaille kunniamerkejä. Juhlapuhujana oli Ruotsin puolustusministeri.

Kokoelmat hyvässä järjestyksessä

Museon kokoelmatoimintaa esitteli kokoelmapäällikkö **Per Sandin**. Armeijamuseon kokoelmien hyvän järjestyksen salaisuus on 2006–2009 järjestetyssä inventoinnissa, jossa oli 15 henkilöä täysipäiväisesti mukana. Kaikki esineet on valokuvattu, numeroitu ja niiden paikat on tarkistettu ja järjestetty uudelleen. Tämä kokoelma on avoinna koko suurelle yleisölle monien muiden museoiden tapaan netissä osoitteessa <http://digitaltmuseum.se/info/owners/S-AM> Kokoelmista suurin osa sijaitsee vartin automatkan päässä museolta, joten ne ovat helposti myös työntekijöiden käytettävissä. Makasiinit olivat modernin museon tilojen vaatimukset täyttävät, ja henkilökunta löysi nopeasti etsimänsä esineistön. Erityisesti huomiota herätti, että tärkeil-



Matkan parasta antia oli mahdollisuus tutustua erilaiseen organisaatioon.

le kokoelma-alueille on omat intendenttinsä, kuten esimerkiksi. univormuille ja aseille. Tämä mahdollistaa tiedon syventämisen ja asiantuntijuuden muodostumisen hyvinkin kapeille sektoreille.

Armeijamuseon tilat olivat erittäin hyvässä kunnossa. Koko henkilökunta työskentelee käytännössä samassa rakennuksessa yhdessä SFHM:nin kanssa. Museolta löytyy laajat pajatilat, konservointitilat ja riittävät väistötilat esineitä siirrettäessä. Museon vastaanotto ja museokauppa on hyvin suunniteltu, ja lisäksi erikoisnäyttelyille on varattu useita satoja neliö-

metrejä yhtenäistä tilaa.

Loppusanat

Oli mielenkiintoista tutustua erilaisiin tapoihin tehdä asioita. Matkan parasta antia oli mahdollisuus tutustua erilaiseen organisaatioon. Palaveria oli runsaasti ja asioista keskusteltiin pitkän kaavan mukaan, mikä vaikutti siihen, että päättyistä asioista pidettiin myös kiinni. Armeijamuseossa näkyi myös, että resurseja oli toimintaan laitettu runsaasti. Suuri ero Suomeen oli henkilökunnan määrässä, toimitiloissa ja kokoelmatoimien kunnossa sekä kokoelmien järjestyksessä. Kaikilla näillä osa-alueilla ollaan Ruotsissa huomattavasti Suomea edellä.

Armeijamuseon kotisivut osoitteessa www.armemuseum.se

TEKSTI: Esko Vaahtolammi KUVA: Aki Aunala

VALOKUVAMUISTOT TALTEEN ja hyödynnettäväksi

Vanhat valokuva-albumit kääntyvät digitaaliseen muotoon. Kuvien tunnistamiseen ja lajitteluun haetaan vielä keinoja.

Työ on alkanut

Maanpuolustuskorkeakoulun perinneyhdistyksen tavoitteena on jo muutaman vuoden ajan ollut saattaa Maanpuolustuskorkeakoulun runsas valokuva-aineisto paremmin säilyvään ja hyödynnettävään muotoon. **Tapio Partasen** johdolla paperikuvat lajiteltiin kuvausaiheen mukaan ja pussitettiin ammattilaisten suositusten mukaisesti. Kansioissa olleet kuvat jätettiin paikoilleen, koska niiden sisältö käsittelee yleensä tiettyä tapahtumaa ja on siten helpommin aiheeltaan ”jäljitettävissä”. Löydetty negatiivit ja diat odottavat vielä tänä vuonna käynnistyvän digitointiprojektin myötä syntyviä järjestelyperiaatteita.

Digitoidaan ja tunnistetaan

Pelkistetysti projektin tavoitteena on saattaa kaikki Maanpuolustuskorkeakoulun ”omien” kuvaajien ottamat kuvat digitaaliseen muotoon, tunnistaa kuvan tapahtuma ja siinä olevat henkilöt sekä saattaa kuvat kaikkien kiinnostuneiden nähtäväksi. Valokuvien joukossa on melko runsaasti Puolustusvoimien Kuvakeskuksen ottamia kuvia, joiden digitointivastuu on kuvien ottajalla. Kuvakeskuksen kanssa on keskusteltu digitoinnin toimintatavasta ja keskuksen tarjoamista asiantuntijapalveluista. Yhdistyksen puheenjohtaja esitteli muun muassa vuosikokouksessa digitointiprojektin eri vaihtoehtoja ja sai osanottajilta evästysten lisäksi lupauksia tukitoimista.

Alustavia linjauksia

Perinneyhdistyksen hallitus päätti viime kokouksessaan jatkaa projektia siten, että käytännön digitointityöhön pyritään saamaan alan

osaaja esimerkiksi halukkaista varusmiehistä. Hän digitoisi kuvia erikseen nimettyjen henkilöiden ohjauksessa. Kuvien tunnistamiseen valjastettaisiin aikanaan ainakin perinneyhdistyksen jäseniä mahdollisimman laaja-alaisesti.

Tulevatko kuvat halukkaiden näkyville jollekin palvelimelle, jossa niiden sisältöä voi kommentoida tai kokoontuvatko halukkaat johonkin paikkaan tunnistusta varten vai käytettäisiinkö näiden yhdistelmää, ovat vielä niitä periaatteita, joiden selvittely on kesken. Tunnistuksen perusteella tapahtuvien metatietojen syöttö hoidettaisiin keskitetympin erikseen määritettävällä tavalla.

Alustavasti on kaavailtu, että digitointi aloitetaan Sotakorkeakoulun kuva-aineistosta. Digitointi on vihdoin lähtenyt liikkeelle, kun tehtävään saatiin valittua kuvankäsittelijä erikoiskomennusmiesten joukkoon saapumiserästä II/2014. Jouluuun mennessä melkoinen osa kuvista on saatu skannattua digitaaliseen muotoon ja tunnistaminen sekä metatietojen täydentäminen voi alkaa..

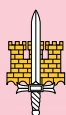
Kaikki tuki tervetullutta

Hallitus nimesi keskuudestaan valokuvatyöryhmän selvittämään yksityiskohtaisemmin vielä avoinna olevia asioita. Työryhmän puheenjohtajaksi valittiin FT **Nils Meinander** sekä jäseniksi FM **Sara Hännikäinen** ja luutnantti **Olli Arppe**. Mikäli yhdistyksen jäsenillä on hyviä vihjeitä projektin läpivientiä varten tai haluatte jo nyt ilmoittautua vapaaehtoiseksi avustajaksi, voitte ottaa yhteyttä puheenjohtajaan sähköpostitse osoitteeseen nils.meinander@mil.fi. ●

Maanpuolustuskorkeakoulu Kirjamessuilla

23.-26.10.2014 Helsingin Messukeskuksessa • Messupiste: 6f80

*”Siellä missä
tiede ja kirjallisuus
kohtaavat”*



KIRJA

